

[J. O. Krag.]

forskydninger våbenteknisk og udenrigspolitisk, sådan at 1950ernes forudsætninger ikke længere slår til. Derfor er den nuværende forsvarsordning forældet.

Men regeringen er ikke forhandlingsduelig. De to konservative partier i regeringen vil ikke gøre flere forsvarsindrømmelser til de radikale, og så kan vi ikke komme videre.

Det hele begravnes nu i en kommission, der skal arbejde i mindst 2 år, og imens fortsætter man med den gamle ordning. Bortset fra de enkelte ændringer, fortrinsvis af administrativ karakter, jeg har nævnt, så er det den gamle forsvarsordning fra 1960, der med stor radikal tilfredshed kører videre. Som en konservativ folketingsmand har sagt, skal man have stærke briller på for at se nogen forskel overhovedet på den nye og den gamle forsvarslov, bortset fra ændringerne i kommandoen. (*Forsvarsministeren* (Ninn-Hansen): Hvem har sagt det?). Det skal jeg komme tilbage til senere, hvis forsvarsministeren ikke i mellemtiden vil søge oplysning i sin egen gruppe; jeg tror, den er nærmere til at oplyse ham om det.

Årsagen såvel til det gamle forsvarsforligs bortfald som til, at der ikke er kommet et nyt, er altså at finde hos venstre og radikale og konservative, hos de tre regeringspartier, der af partitaktiske og regeringspolitiske grunde må lade forsvarsreformen ligge i resten af deres regeringstid.

Morten Lange: Den udvikling i Danmarks forsvarsordning, som vi i dag ser et nyt led i, forsvarsforligets jordfæstelse, er naturligvis en udvikling, som socialistisk folkeparti hilser med ganske særlig glæde.

Jeg tror ikke, at det er nogen fejltagelse, når jeg siger, at begyndelsen til denne udvikling kom, dengang socialistisk folkeparti i 1958 formulerede et klart syn på det håbløse i den hidtidige danske forsvarspolitik. Da vi dengang formulerede det, var de fleste vistnok af den opfattelse, at vi var et enormt utopisk parti, som kæmpede mod vejrmøller, og som ikke havde nogen plads i realistisk dansk politik. Men jeg er alligevel af den opfattelse, at den indsats, vi dér gjorde, har været med til at lægge forsvarsforliget under mulde, og vi deltager med stor glæde i jordfæstelsen.

Det forekommer os, at det kun er et

meget beskedent første skridt, men det er et skridt, som er taget samtidig med, at hele spørgsmålet om den danske sikkerhedspolitik i langt højere grad, end det tidligere har været tilfældet, er åbent, og vi håber, at denne åbning, som i dag er større end tidligere, må vise vej til et virkelig realistisk skred i den stagnerende, virkelighedsfjerne forsvarspolitik, som forsvarsforliget i realiteten var udtryk for.

Det drejer sig ikke alene om vores lilleput-udgave af stormagtsforsvar, som forsvarsforliget i realiteten har gået ud på; det drejer sig også om hele spørgsmålet om vores tilslutning til NATO, som i langt højere grad end hidtil er under debat.

Jeg må på den anden side indrømme og give den siddende regering den trøst og opmuntring, at den har dog fået én chance for at videreføre den forsvarspolitik, som i øvrigt stod til at blive likvideret. Den har fået de radikale spændt for den. Men det er en mærkelig form for forspand, et mærkeligt bagvendt muldyr. Man holder landsmøder, hvor man vedtager alle slags henholdende bemærkninger om, at nu må vi have en ny politik, og man foretager derefter afstemninger her i salen, som fastfryser og cementerer det, man har, eller det, der er værre. Med et sådant forspand, så er jeg helt sikker på, at den udvikling, der er i gang til et mere fornuftigt og nutidigt, realistisk syn på dansk forsvarspolitik, må få fremskridt i de kommende år, for med et så bagvendt forspand kan selv en konservativ-venstre regering med radikal bistand ikke på nogen måde sikre sig et ansigt udadtil, ikke på nogen måde sikre sig en tillid, og det er jo i den sidste ende det, som en hvilken som helst regering må bygge på og have som en sikkerhed for, at den kan føre udviklingen videre.

Jeg synes, det er en glædelig dag. Socialistisk folkeparti er meget gerne med til jordpåkastelsen. Vi håber, vi kommer med til flere jordpåkastelser over den fortidslevning, som et dansk forsvar unægtelig må siges at være i den tidsalder, vi lever i.

Forsvarsministeren (Ninn-Hansen): Det kan formentlig ikke undre nogen, at den dagsorden, som hr. Kjær Rasmussen har foreslået, er en dagsorden, som regeringen ikke kan modtage. Dens vedtagelse ville betyde, at vi